

Het evangelie volgens Johannes

Het Woord is mens geworden

1 ¹ In het begin was het Woord, het Woord was bij God en het Woord was God. ² Het was in het begin bij God. ³ Alles is erdoor ontstaan en zonder dit is niets ontstaan van wat bestaat. ⁴ In het Woord was leven en het leven was het licht voor de mensen. ⁵ Het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft het niet in haar macht gekregen.

⁶ Er kwam iemand die door God was gezonden; hij heette Johannes. ⁷ Hij kwam als getuige, om van het licht te getuigen, opdat iedereen door hem zou geloven. ⁸ Hij was niet zelf het licht, maar hij was er om te getuigen van het licht: ⁹ het ware licht, dat ieder mens verlicht en naar de wereld kwam. ¹⁰ Het Woord was in de wereld, de wereld is door hem ontstaan en toch kende de wereld hem niet. ¹¹ Hij kwam naar wat van hem was, maar wie van hem waren hebben hem niet ontvangen. ¹² Wie hem wel ontvingen en in zijn naam geloven, heeft hij het voorrecht gegeven om kinderen van God te worden. ¹³ Zij zijn niet op natuurlijke wijze geboren, niet uit lichamelijk verlangen of uit de wil van een man, maar uit God.

¹⁴ Het Woord is mens geworden en heeft bij ons gewoond, vol van goedheid en waarheid, en wij hebben zijn grootheid gezien, de grootheid van de enige Zoon van de Vader. ¹⁵ Van hem getuigde Johannes toen hij uitriep: 'Hij is het over wie ik zei: "Die na mij komt is meer dan ik, want hij was er vóór mij!"' ¹⁶ Uit zijn overvloed zijn wij allen met goedheid overstelpt. ¹⁷ De wet is door Mozes gegeven, maar goedheid en waarheid zijn met Jezus Christus gekomen. ¹⁸ Niemand heeft ooit God gezien, maar de enige Zoon, die zelf God is, die aan het hart van de Vader rust, heeft hem doen kennen.

1:1-5 Gen. 1:1-5
1:1 Joh. 10:30,38;
 14:10-11;
 1 Joh. 1:1
1:3 Ps. 33:6,9;
 Kol. 1:16; Hebr.
 1:2; 11:3
1:4 Joh. 5:26;
 8:12; 12:46; 14:6;
 1 Joh. 1:2
1:6 Mat. 3:1;
 Marc. 1:4; Luc.
 3:2-3
1:7 Joh. 1:19,34;
 5:33
1:9 Joh. 3:19;
 11:27; 18:37
1:10 Joh. 14:17;
 17:25
1:12 1 Joh. 3:1
1:13 Joh. 3:5-6;
 1 Joh. 5:1
1:14 Joh. 11:40;
 17:24
1:15 Joh. 1:30
1:18 Mat. 11:27;
 Joh. 3:13; 6:46;
 1 Joh. 4:12

(1:3-4) en zonder dit is niets ontstaan van wat bestaat. In het Woord was leven – Ook mogelijk is de vertaling: 'en zonder dit was er niets. Wat bestaat, had leven in het Woord'. (1:18) de enige Zoon, die zelf God is, die – Andere handschriften lezen: 'de enige Zoon, die'.

Getuigenissen

¹⁹ Dit is het getuigenis van Johannes. De Joden hadden vanuit Jeruzalem priesters en Levieten naar hem toe gestuurd om hem te vragen: 'Wie bent u?' ²⁰ Hij gaf zonder aarzelen antwoord en verklaarde ronduit: 'Ik ben niet de messias.' ²¹ Toen vroegen ze hem: 'Wie dan? Bent u Elia?' Hij zei: 'Die ben ik ook niet.' 'Bent u de profeet?' 'Nee,' antwoordde hij. ²² 'Maar wie bent u dan?' vroegen ze hem. 'Wij moeten antwoord kunnen geven aan degenen die ons gestuurd hebben – wie zegt u zelf dat u bent?' ²³ Hij zei: 'Ik ben de stem die roept in de woestijn: "Maak recht de weg van de Heer," zoals de profeet Jesaja gezegd heeft.' ²⁴ De afgevaardigden die uit de kring van de farizeeën kwamen, ²⁵ vroegen verder: 'Waarom doopt u dan, als u niet de messias bent, en ook niet Elia of de profeet?' ²⁶ 'Ik doop met water,' antwoordde Johannes. 'Maar in uw midden is iemand die u niet kent, ²⁷ hij die na mij komt – ik ben het niet eens waard om de riemen van zijn sandalen los te maken.' ²⁸ Dit gebeurde in Betanië, aan de overkant van de Jordaan, waar Johannes doopte.

²⁹ De volgende dag zag hij Jezus naar zich toe komen, en hij zei: 'Daar is het lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt.' ³⁰ Hij is het over wie ik zei: "Na mij komt iemand die meer is dan ik, want hij was er vóór mij." ³¹ Ook ik wist niet wie hij was, maar ik kwam met water dopen opdat hij aan Israël geopenbaard zou worden.' ³² En Johannes getuigde: 'Ik heb de Geest als een duif uit de hemel zien neerdalen, en hij bleef op hem rusten.' ³³ Nog wist ik niet wie hij was, maar hij die mij gezonden heeft om met water te dopen, zei tegen mij: "Wanneer je ziet dat de Geest op iemand neerdaalt en blijft rusten, dan is dat degene die doopt met de heilige Geest." ³⁴ En dat heb ik gezien, en ik getuig dat hij de Zoon van God is.'

³⁵ De volgende dag stond Johannes er weer met twee van zijn leerlingen. ³⁶ Toen hij Jezus voorbij zag komen, zei hij: 'Daar is het lam van God.' ³⁷ De twee leerlingen hoorden wat hij zei en gingen met Jezus mee. ³⁸ Jezus draaide zich om, en toen hij zag dat ze hem volgden, zei hij: 'Wat zoeken jullie?' 'Rabbi,' zeiden zij tegen hem (dat is in onze taal 'meester'), 'waar logeert u?' ³⁹ Hij zei: 'Kom maar mee, dan zul je het zien.' Ze gingen met hem mee en zagen waar hij onderdak had gevonden; het was ongeveer twee uur voor zonsondergang en ze bleven die dag bij hem.

⁴⁰ Een van de twee die gehoord hadden wat Johannes zei en Jezus gevolgd waren, was Andreas, de broer van Simon Petrus. ⁴¹ Vlak daarna kwam hij zijn broer Simon tegen, en hij zei tegen hem: 'Wij hebben de messias gevonden' (dat is Christus, 'gezalfde'), ⁴² en hij

1:19-28 Mat. 3:1-12; Marc. 1:1-8; Luc. 3:1-18
1:20 Joh. 3:28
1:21 Deut. 18:15; Mal. 3:23; Marc. 6:15; 8:28
1:23 Jes. 40:3
1:27 Hand. 13:24-25; 19:4
1:29 1 Joh. 3:5
1:30 Joh. 1:15
1:32 Mat. 3:16; Marc. 1:10; Luc. 3:21-22
1:33 Jes. 11:2; 42:1; 61:1; Mat. 3:11; Marc. 1:8; Luc. 3:16; Joh. 3:34; Hand. 1:5; 2:33
1:42 Marc. 3:16

(1:20) de messias – Zie de noot bij Matteüs 2:4.
(1:38b-51) In sommige vertalingen zijn deze verzen genummerd als 1:39-52.

nam hem mee naar Jezus. Jezus keek hem aan en zei: 'Jij bent Simon, de zoon van Johannes, maar voortaan zul je Kefas heten' (dat is Petrus, 'rots').

⁴³ De volgende dag besloot Jezus naar Galilea te gaan en daar ontmoette hij Filippus. Hij zei tegen hem: 'Ga met mij mee.'⁴⁴ Filippus kwam uit Betsaida, uit dezelfde stad als Andreas en Petrus. ⁴⁵ Hij kwam Natanaël tegen en zei tegen hem: 'We hebben de man gevonden over wie Mozes in de wet geschreven heeft en over wie ook de profeten spreken: Jezus, de zoon van Jozef, uit Nazaret!' ⁴⁶ 'Uit Nazaret?' zei Natanaël. 'Kan daar iets goeds vandaan komen?' 'Ga zelf maar kijken,' zei Filippus. ⁴⁷ Jezus zag Natanaël aankomen en zei: 'Dat is nu een echte Israëliet, een mens zonder bedrog.'⁴⁸ 'Waar kent u mij van?' vroeg Natanaël. Jezus antwoordde: 'Ik had je al gezien voordat Filippus je riep, toen je onder de vijgenboom zat.'⁴⁹ 'Rabbi, u bent de Zoon van God, u bent de koning van Israël!' zei Natanaël. ⁵⁰ Jezus vroeg: 'Geloof je omdat ik tegen je zei dat ik je onder de vijgenboom zag zitten? Je zult nog grotere dingen zien.'⁵¹ 'Waarachtig, ik verzeker jullie,' voegde hij eraan toe, 'jullie zullen de hemel geopend zien, en de engelen van God zien omhooggaan en neerdalen naar de Mensenzoon.'

Bruiloft in Kana

2 ¹ Op de derde dag was er een bruiloft in Kana, in Galilea. De moeder van Jezus was er, ² en ook Jezus en zijn leerlingen waren op de bruiloft uitgenodigd. ³ Toen de wijn bijna op was, zei de moeder van Jezus tegen hem: 'Ze hebben geen wijn meer.' ⁴ 'Wat wilt u van me?' zei Jezus. 'Mijn tijd is nog niet gekomen.' ⁵ Daarop sprak zijn moeder de bedienden aan: 'Doe maar wat hij jullie zegt, wat het ook is.' ⁶ Nu stonden daar voor het Joodse reinigingsritueel zes stenen watervaten, elk met een inhoud van twee à drie metrete. ⁷ Jezus zei tegen de bedienden: 'Vul de vaten met water.' Ze vulden ze tot de rand. ⁸ Toen zei hij: 'Schep er nu wat uit, en breng dat naar de ceremoniemeester.' Dat deden ze. ⁹ En toen de ceremoniemeester het water dat wijn geworden was, proefde – hij wist niet waar die vandaan kwam, maar de bedienden die het water geschept hadden wisten het wel – riep hij de bruidegom ¹⁰ en zei tegen hem: 'Iedereen zet zijn gasten eerst de goede wijn voor en als ze dronken zijn de minder goede. Maar u hebt de beste wijn tot nu bewaard!' ¹¹ Dit heeft Jezus in Kana, in Galilea, gedaan als eerste wonderteken; hij toonde zo zijn grootheid en zijn leerlingen geloofden in hem.

¹² Daarna ging hij naar Kafarnaüm, met zijn moeder, zijn broers en zijn leerlingen, en daar bleven ze een paar dagen.

1:45 Joh. 5:39

1:46 Joh. 6:42;

7:41-42,52

1:49 Joh. 12:13

1:51 Gen. 28:12

2:6 Marc. 7:3-4

2:11 Joh. 1:14;

11:40

2:12 Mat. 4:13

Jezus in de tempel

¹³ Kort voor Pesach, het Joodse paasfeest, reisde Jezus naar Jeruzalem. ¹⁴ Daar trof hij op het tempelplein de handelaars in runderen, schapen en duiven aan, en de geldwisselaars die daar altijd zaten. ¹⁵ Hij maakte een zweep van touw en joeg ze allemaal de tempel uit, met hun schapen en runderen. Hij smeed het geld van de wisselaars op de grond, gooide hun tafels omver ¹⁶ en riep tegen de duivenverkopers: 'Weg ermee! Jullie maken een markt van het huis van mijn Vader!' ¹⁷ Zijn leerlingen dachten aan wat er geschreven staat: 'De hartstocht voor uw huis zal mij verteren.' ¹⁸ Maar de Joden vroegen: 'Met welk teken kunt u bewijzen dat u dit mag doen?' ¹⁹ Jezus antwoordde hun: 'Breek deze tempel maar af, en ik zal hem in drie dagen weer opbouwen.' ²⁰ 'Zesenvertig jaar heeft de bouw van deze tempel geduurd,' zeiden de Joden, 'en u wilt hem in drie dagen weer opbouwen?' ²¹ Maar hij sprak over de tempel van zijn lichaam. ²² Na zijn opstanding uit de dood herinnerden zijn leerlingen zich dat hij dit gezegd had, en zij geloofden de Schrift en alles wat Jezus gezegd had.

Gesprek met Nikodemus

²³ Toen Jezus op Pesach in Jeruzalem was, kwamen veel mensen tot geloof in zijn naam, omdat ze de wondertekeneen zagen die hij deed. ²⁴ Maar Jezus had geen vertrouwen in hen, omdat hij hen allemaal kende, ²⁵ en niemand hoefde hem iets over de mens te vertellen, want hij wist zelf wat er in een mens omgaat.

3 ¹ Zo was er een farizeeër, een van de Joodse leiders, met de naam Nikodemus. ² Hij kwam in de nacht naar Jezus toe. 'Rabbi,' zei hij, 'wij weten dat u een leraar bent die van God gekomen is, want alleen met Gods hulp kan iemand de wondertekeneen doen die u verricht.' ³ Jezus zei: 'Waarachtig, ik verzeker u: alleen wie opnieuw wordt geboren, kan het koninkrijk van God zien.' ⁴ 'Hoe kan iemand geboren worden als hij al oud is?' vroeg Nikodemus. 'Hij kan toch niet voor de tweede keer de moederschoot ingaan en weer geboren worden?' ⁵ Jezus antwoordde: 'Waarachtig, ik verzeker u: niemand kan het koninkrijk van God binnengaan, tenzij hij geboren wordt uit water en geest. ⁶ Wat geboren is uit een mens is menselijk, en wat geboren is uit de Geest is geestelijk. ⁷ Wees niet verbaasd dat ik zei dat jullie allemaal opnieuw geboren moeten worden. ⁸ De wind waait waarheen hij wil; je hoort zijn geluid, maar je weet niet waar hij vandaan komt en waar hij heen gaat. Zo is het ook met iedereen die uit de Geest geboren is.' ⁹ 'Maar hoe kan dat?' vroeg Nikodemus. ¹⁰ 'Begrijpt u dit niet,' zei Jezus, 'terwijl u een leraar van Israël bent?' ¹¹ Waarachtig, ik verzeker u: wij spre-

2:13-22 Mat.
2:12-13; Marc.
11:15-18; Luc.
19:45-46
2:13 Ex. 12:1-27
2:16 Zach. 14:21;
Joh. 5:18
2:17 Ps. 69:10
2:18 Marc. 11:28
2:19 Mat. 26:61;
27:40; Marc.
14:58; 15:29;
Hand. 6:14
2:22 Joh. 12:16
3:1 Joh. 7:50;
19:39
3:2 Marc. 12:14
3:3 Joh. 1:12-13;
1 Petr. 1:23
3:6 Joh. 6:63
3:8 Pred. 11:5
3:11 Joh. 3:32

ken over wat we weten en we getuigen van wat we gezien hebben, maar jullie accepteren ons getuigenis niet. ¹² Wanneer jullie me niet geloven als ik over aardse dingen spreek, hoe zouden jullie me dan geloven als ik over hemelse dingen spreek? ¹³ Er is toch nooit iemand opgestegen naar de hemel behalve degene die uit de hemel is neergedaald: de Mensenzoon?

¹⁴ De Mensenzoon moet hoog verheven worden, zoals Mozes in de woestijn de slang omhooggeheven heeft, ¹⁵ opdat iedereen die gelooft, in hem eeuwig leven heeft. ¹⁶ Want God had de wereld zo lief dat hij zijn enige Zoon heeft gegeven, opdat iedereen die in hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft. ¹⁷ God heeft zijn Zoon niet naar de wereld gestuurd om een oordeel over haar te vellen, maar om de wereld door hem te redden. ¹⁸ Over wie in hem gelooft wordt geen oordeel uitgesproken, maar wie niet in hem gelooft is al veroordeeld, omdat hij niet wilde geloven in de naam van Gods enige Zoon. ¹⁹ Dit is het oordeel: het licht kwam in de wereld en de mensen hielden meer van de duisternis dan van het licht, want hun daden waren slecht. ²⁰ Wie kwaad doet, haat het licht; hij schuwt het licht omdat anders zijn daden bekend worden. ²¹ Maar wie oprecht handelt zoekt het licht op, zodat zichtbaar wordt dat God werkzaam is in alles wat hij doet.'

Getuigenis van Johannes de Doper

²² Daarna ging Jezus met zijn leerlingen naar Judea. Daar bleef hij enige tijd en hij doopte er. ²³ Johannes doopte toen ook, in Enon, dicht bij Salim, een waterrijk gebied. Daar kwamen de mensen naartoe om zich te laten dopen. ²⁴ Johannes was immers nog niet gevangengezet. ²⁵ Er ontstond een discussie tussen de leerlingen van Johannes en een Jood over het reinigingsritueel. ²⁶ Ze gingen naar Johannes en zeiden tegen hem: 'Rabbi, de man die bij u aan de overkant van de Jordaan was, over wie u een getuigenis afgelegd hebt, is aan het dopen en iedereen gaat naar hem toe!' ²⁷ Johannes antwoordde: 'Een mens kan alleen ontvangen wat hem door de hemel gegeven wordt. ²⁸ Jullie kunnen van mij getuigen dat ik gezegd heb: "Ik ben de messias niet, maar ik ben voor hem uit gezonden." ²⁹ De bruidegom krijgt de bruid; de vriend van de bruidegom staat te luisteren en is blij dat hij de stem van de bruidegom hoort. Dat vervult mij met grote vreugde. ³⁰ Hij moet groter worden en ik kleiner.

³¹ Hij die van boven komt staat boven allen, wie uit de aarde voortkomt is aards en spreekt de taal van de aarde. Hij die uit de hemel komt en boven allen staat, ³² getuigt van wat hij gezien en gehoord heeft, en toch wordt zijn getuigenis door niemand aan-

3:13 Joh. 1:18;

6:46

3:14 Num.

21:9; Joh. 8:28;

12:32-34

3:17 Joh. 5:22,30;

12:47

3:18 Joh. 3:36;

5:24; 12:48

3:19 Joh. 1:9-10;

8:12; 9:5

3:20-21 1 Joh.

1:6-7

3:20 Ef. 5:13-14

3:22 Joh. 4:1-2

3:24 Mat. 14:3;

Marc. 6:17; Luc.

3:19-20

3:28 Joh. 1:19-27

3:29 Marc. 2:19

3:31 Joh. 8:23;

1 Kor. 15:47

3:32 Joh. 3:11

(3:13) de Mensenzoon – Andere handschriften lezen: 'de Mensenzoon die in de hemel is'.

vaard. ³³ Wie zijn getuigenis wel aanvaardt, bevestigt daarmee dat God betrouwbaar is. ³⁴ Hij die door God gezonden is, spreekt de woorden van God, en God schenkt de Geest in overvloed. ³⁵ De Vader heeft de Zoon lief en heeft alle macht aan hem overgedragen. ³⁶ Wie in de Zoon gelooft heeft eeuwig leven, wie de Zoon niet wil gehoorzamen zal dat leven niet kennen; integendeel, Gods toorn blijft op hem rusten.'

Gesprek met een Samaritaanse vrouw

4 ¹ Toen Jezus hoorde dat aan de farizeeën verteld werd dat hij meer leerlingen maakte en er ook meer doopte dan Johannes ² – Jezus doopte overigens niet zelf, zijn leerlingen deden dat –, ³ verliet hij Judea en ging weer naar Galilea. ⁴ Daarvoor moest hij door Samaria heen. ⁵ Zo kwam hij bij de Samaritaanse stad Sichar, dicht bij het stuk grond dat Jakob aan zijn zoon Jozef gegeven had, ⁶ waar de Jakobsbron is. Jezus was vermoeid van de reis en ging bij de bron zitten; het was rond het middaguur. ⁷ Toen kwam er een Samaritaanse vrouw water putten. Jezus zei tegen haar: 'Geef mij wat te drinken.' ⁸ Zijn leerlingen waren namelijk naar de stad gegaan om eten te kopen. ⁹ De vrouw antwoordde: 'Hoe kunt u, als Jood, mij om drinken vragen? Ik ben immers een Samaritaanse!' Joden gaan namelijk niet met Samaritanen om. ¹⁰ Jezus zei tegen haar: 'Als u wist wat God wil geven, en wie het is die u om water vraagt, zou u hém erom vragen en dan zou hij u levend water geven.' ¹¹ 'Maar heer,' zei de vrouw, 'u hebt geen emmer, en de put is diep – waar wilt u dan levend water vandaan halen?' ¹² U kunt toch niet meer dan Jakob, onze voorvader? Hij heeft ons die put gegeven en er zelf nog uit gedronken, en ook zijn zonen en zijn vee.' ¹³ 'Iedereen die dit water drinkt zal weer dorst krijgen,' zei Jezus, ¹⁴ 'maar wie het water drinkt dat ik hem geef, zal nooit meer dorst krijgen. Het water dat ik geef, zal in hem een bron worden waaruit water opwelt dat eeuwig leven geeft.' ¹⁵ 'Geef mij dat water, heer,' zei de vrouw, 'dan zal ik geen dorst meer hebben en hoef ik ook niet meer hierheen te komen om water te putten.' ¹⁶ Toen zei Jezus tegen haar: 'Ga uw man eens roepen en kom dan weer terug.' ¹⁷ 'Ik heb geen man,' zei de vrouw. 'U hebt gelijk als u zegt dat u geen man hebt,' zei Jezus, ¹⁸ 'u hebt vijf mannen gehad, en degene die u nu hebt is uw man niet. Wat u zegt is waar.' ¹⁹ Daarop zei de vrouw: 'Nu begrijp ik, heer, dat u een profeet bent!' ²⁰ Onze voorouders vereerden God op deze berg, en bij u zegt men dat in Jeruzalem de plek is waar God vereerd moet worden.' ²¹ 'Geloof me,' zei Jezus, 'er komt een tijd dat jullie noch op deze berg, noch in Jeruzalem de Vader zullen aanbidden. ²² Jullie weten niet wat je vereert, maar wij weten dat

3:35 Mat. 11:27; Luc. 10:22; Joh. 5:20; 10:17; 13:3; 15:9; 17:2,24
 3:36 Joh. 3:18;
 1 Joh. 5:11-12
 4:1 Joh. 3:22
 4:5 Joz. 24:32
 4:9 Ezra 4:1-5; Mat. 10:5; Luc. 9:52-53
 4:10 Joh. 7:37-39
 4:12 Joh. 8:53
 4:14-15 Joh. 6:34-35
 4:14 Jes. 58:11
 4:22 Rom. 9:4

wel; de redding komt immers van de Joden. ²³ Maar er komt een tijd, en die tijd is nu gekomen, dat wie de Vader echt aanbidt, hem aanbidt in geest en in waarheid. De Vader zoekt mensen die hem zo aanbidden, ²⁴ want God is Geest, dus wie hem aanbidt, moet dat doen in geest en in waarheid.' ²⁵ De vrouw zei: 'Ik weet wel dat de messias zal komen' (dat betekent 'gezelfde'), 'wanneer hij komt zal hij ons alles vertellen.' ²⁶ Jezus zei tegen haar: 'Dat ben ik, degene die met u spreekt.'

²⁷ Op dat moment kwamen zijn leerlingen terug, en ze verbaasden zich erover dat hij met een vrouw in gesprek was. Toch vroeg niemand: 'Wat wilt u daarmee?' of 'Waarom spreekt u met haar?' ²⁸ De vrouw liet haar kruik staan, ging terug naar de stad en zei tegen de mensen daar: ²⁹ 'Kom mee, er is iemand die alles van mij weet. Zou dat niet de messias zijn?' ³⁰ Toen gingen de mensen de stad uit, naar hem toe.

³¹ Intussen zeiden de leerlingen tegen Jezus: 'Rabbi, u moet iets eten.' ³² Maar hij zei: 'Ik heb voedsel dat jullie niet kennen.' ³³ 'Zou iemand hem iets te eten gebracht hebben?' zeiden ze tegen elkaar. ³⁴ Maar Jezus zei: 'Mijn voedsel is: de wil doen van hem die mij gezondend heeft en zijn werk voltooiën. ³⁵ Jullie zeggen toch: "Nog vier maanden en dan komt de oogst"? Ik zeg jullie: kijk om je heen, dan zie je dat de velden rijp zijn voor de oogst! ³⁶ De maaier krijgt zijn loon al en verzamelt vruchten voor het eeuwige leven, zodat de zaaier en de maaier tegelijk feest kunnen vieren. ³⁷ Hier is het gezegde van toepassing: De een zaait, de ander maait. ³⁸ Ik stuur jullie eropuit om een oogst binnen te halen waarvoor je geen moeite hebt hoeven doen; dat hebben anderen gedaan en jullie maken hun werk af.'

³⁹ In die stad kwamen veel Samaritanen tot geloof in hem door het getuigenis van de vrouw: 'Hij weet alles van me.' ⁴⁰ Ze gingen naar hem toe en vroegen hem bij hen te blijven. Toen bleef hij nog twee dagen. ⁴¹ Nog veel meer mensen kwamen tot geloof door wat hij zei; ⁴² ze zeiden tegen de vrouw: 'Wij geloven nu niet meer om wat jij gezegd hebt, maar we hebben hem zelf gehoord en we weten dat hij werkelijk de redder van de wereld is.'

4:26 Joh. 9:37
 4:34 Joh. 5:30;
 6:38-40; Hebr.
 10:5-9
 4:42 1 Joh. 4:14
 4:44 Mat. 13:57;
 Marc. 6:4; Luc.
 4:24
 4:45 Joh. 2:23
 4:46-54 Mat.
 8:5-13; Luc.
 7:1-10
 4:46 Joh. 2:1-11

Genezing in Kana

⁴³ Na die twee dagen trok Jezus verder naar Galilea, ⁴⁴ want hij had zelf gezegd dat een profeet in zijn vaderland niet wordt geëerd. ⁴⁵ Toen hij in Galilea kwam, ontvingen de mensen hem gastvrij; ze hadden alles gezien wat hij op het feest in Jeruzalem gedaan had, want daar waren ze zelf bij geweest. ⁴⁶ Hij ging in Galilea weer naar Kana, waar hij van water wijn had gemaakt.

4:48 Joh. 20:25
 4:53 Hand. 16:31
 5:9 Joh. 7:23;
 9:14
 5:10 Ex. 20:8;
 Neh. 13:19; Jer.
 17:21; Luc. 13:14
 5:12-13 Joh. 9:12
 5:16 Joh. 7:23
 5:17 Joh. 9:4

(5:2) *Betzata* – Andere handschriften lezen: 'Betesda'; weer andere handschriften lezen: 'Betsaida'.
 (5:3) *misvormden* – Andere handschriften hebben hierna nog de volgende tekst: 'en verlamden, die het moment waarop het water in beweging kwam afwachten. [4] Want op een bepaald moment daalde een engel van de Heer neer in het bad en die bracht het water in beweging. En wie het eerst in het bad was zodra het water was gaan bewegen, werd gezond, wat voor ziekte hij ook had.'

Er was daar een hoveling uit Kafarnaüm wiens zoon ziek was. ⁴⁷ Omdat hij gehoord had dat Jezus uit Judea naar Galilea was teruggekeerd, was hij naar hem toe gekomen, en nu vroeg hij of Jezus mee wilde gaan om zijn zoon, die op sterven lag, te genezen. ⁴⁸ Jezus zei tegen hem: 'Als jullie geen tekenen en wonderen zien, geloven jullie niet!' ⁴⁹ Maar de hoveling drong aan: 'Heer, ga toch mee, voordat mijn kind sterft.' ⁵⁰ 'Ga maar naar huis,' zei Jezus, 'uw zoon leeft.' De man geloofde wat Jezus tegen hem zei en ging weg. ⁵¹ En terwijl hij nog onderweg was, kwamen zijn dienaren hem al tegemoet om te zeggen dat zijn kind in leven was. ⁵² Hij vroeg hun sinds wanneer het beter met hem was gegaan. Ze zeiden: 'Gisteren, een uur na de middag, is de koorts verdwenen.' ⁵³ De vader besefte dat dat het moment was dat Jezus tegen hem gezegd had: 'Uw zoon leeft.' Hij kwam tot geloof, hij en al zijn huisgenoten. ⁵⁴ Dit deed Jezus toen hij uit Judea naar Galilea was teruggekeerd; het was zijn tweede wonderteken.

Genezing in het bad van Betzata

5 ¹ Daarna was er een Joods feest, en Jezus ging naar Jeruzalem. ² In Jeruzalem is bij de Schaapspoort een bad met vijf zuilengangen dat in het Hebreeuws Betzata heet. ³ Daar lag een groot aantal zieken, blinden, kreupelen en misvormden. ⁵ Er was ook iemand bij die al achtendertig jaar ziek was. ⁶ Jezus zag hem liggen; hij wist hoe lang hij al ziek was en zei tegen hem: 'Wilt u gezond worden?' ⁷ De zieke antwoordde: 'Heer, als het water gaat bewegen is er niemand om mij erin te helpen; ik probeer het wel, maar altijd is een ander al vóór mij in het water.' ⁸ Jezus zei: 'Sta op, pak uw mat op en loop.' ⁹ En meteen werd de man gezond: hij pakte zijn slaapmat op en liep. Nu was het die dag sabbat. ¹⁰ De Joden zeiden dan ook tegen de man die genezen was: 'Het is sabbat, het is niet toegestaan een slaapmat te dragen!' ¹¹ Maar hij zei tegen hen: 'De gene die mij genezen heeft, zei tegen mij: "Pak uw mat op en loop."' ¹² 'Wie zei dat tegen u?' vroegen ze. ¹³ Maar de man die genezen was kon niet zeggen wie het was, want Jezus was al verdwenen omdat daar zo veel mensen waren.

¹⁴ Later kwam Jezus hem tegen in de tempel en toen zei hij tegen hem: 'U bent nu gezond; zondig daarom niet meer, anders zal u iets ergers overkomen.' ¹⁵ De man ging aan de Joden vertellen dat het Jezus was die hem gezond gemaakt had. ¹⁶ Het was omdat Jezus zulke dingen deed op sabbat, dat de Joden tegen hem optraden. ¹⁷ Maar Jezus zei: 'Mijn Vader werkt aan één stuk door, en daarom doe ik dat ook.' ¹⁸ Vanaf dat moment probeerden de Joden hem te doden, omdat hij niet alleen de sabbat ondermijnde, maar

bovendien God zijn eigen Vader noemde, en zichzelf zo aan God gelijkstelde.

Jezus en de Vader

¹⁹ Jezus reageerde hierop met de volgende woorden: 'Waarachtig, ik verzeker u: de Zoon kan niets uit zichzelf doen, hij kan alleen doen wat hij de Vader ziet doen; en wat de Vader doet, dat doet de Zoon op dezelfde manier. ²⁰ De Vader heeft de Zoon immers lief en laat hem alles zien wat hij doet. Hij zal hem nog grotere dingen laten zien, u zult verbaasd staan! ²¹ Want zoals de Vader doden opwekt en levend maakt, zo maakt ook de Zoon levend wie hij wil. ²² De Vader zelf velst over niemand een oordeel, maar hij heeft het oordeel geheel aan de Zoon toevertrouwd. ²³ Dan zal iedereen de Zoon eer betuigen zoals men de Vader eert. Wie de Zoon niet eert, eert ook de Vader niet die hem gezonden heeft.

²⁴ Waarachtig, ik verzeker u: wie luistert naar wat ik zeg en hem gelooft die mij gezonden heeft, heeft eeuwig leven; over hem wordt geen oordeel uitgesproken, hij is van de dood overgegaan naar het leven. ²⁵ Ik verzeker u: er komt een tijd, en het is nu al zover, dat de doden de stem van Gods Zoon zullen horen en dat wie hem horen, zullen leven. ²⁶ Zoals de Vader leven heeft in zichzelf, zo heeft ook de Zoon leven in zichzelf; dat heeft de Vader hem gegeven. ²⁷ En omdat hij de Mensenzoon is, heeft hij hem ook gezegd gegeven om het oordeel te vellen. ²⁸ Wees hierover niet verwonderd, er komt een moment waarop alle doden zijn stem zullen horen ²⁹ en uit hun graf zullen komen: wie het goede gedaan heeft staat op om te leven, wie het slechte gedaan heeft staat op om veroordeeld te worden.

³⁰ Ik kan niets doen uit mijzelf: ik oordeel naar wat ik hoor, en mijn oordeel is rechtvaardig omdat ik mij niet richt op wat ik zelf wil, maar op de wil van hem die mij gezonden heeft. ³¹ Als ik nu over mezelf zou getuigen, dan was mijn verklaring niet betrouwbaar, ³² maar iemand anders getuigt over mij, en ik weet dat zijn verklaring over mij betrouwbaar is. ³³ U hebt boden naar Johannes gestuurd en hij heeft een betrouwbaar getuigenis afgelegd. ³⁴ Niet dat ik het getuigenis van een mens nodig heb, maar ik zeg dit om u te redden. ³⁵ Johannes was een lamp die helder brandde, en u hebt zich een tijd in zijn licht verheugd. ³⁶ Maar ik heb een belangrijker getuigenis dan Johannes: het werk dat de Vader mij gegeven heeft om te volbrengen. Wat ik doe getuigt ervan dat de Vader mij heeft gezonden. ³⁷ De Vader die mij gezonden heeft, heeft dus zelf een getuigenis over mij afgelegd. Maar u hebt zijn stem nooit gehoord en zijn gestalte nooit gezien, ³⁸ en u hebt zijn woord niet blijvend

5:18 Joh. 2:16;
7:1; 10:33; 11:53;
19:7
5:19 Joh. 5:30;
8:28
5:20 Joh. 3:35;
10:17; 15:9;
17:23-24
5:22 Joh. 5:27
5:24 Joh. 3:18;
1 Joh. 3:14
5:26 Joh. 6:57
5:29 Dan. 12:2
5:30 Joh. 4:34;
6:38; 8:16
5:31 Joh. 8:13-14
5:33 Joh. 1:19-27;
3:27-30
5:36 Joh. 4:34;
10:25; 37-38; 17:4
5:37 Mat. 3:17;
Marc. 1:11; Luc.
3:22

in u opgenomen, want aan degene die hij gezonden heeft, schenkt u geen geloof.

³⁹ U bestudeert de Schriften en u denkt daardoor eeuwig leven te hebben. Welnu, de Schriften getuigen over mij, ⁴⁰ maar bij mij wilt u niet komen om leven te ontvangen. ⁴¹ Niet dat de mensen mij moeten eren, ⁴² maar ik ken u: u hebt geen liefde voor God in u. ⁴³ Ik ben gekomen namens mijn Vader, maar u accepteert mij niet, terwijl u iemand die namens zichzelf komt, wel zou accepteren. ⁴⁴ Hoe zou u ooit tot geloof kunnen komen? Van elkaar wilt u wel eer ontvangen, maar u zoekt niet de eer die de enige God u kan geven. ⁴⁵ U moet niet denken dat ik u bij de Vader zal aanklagen; Mozes, op wie u uw hoop hebt gevestigd, klaagt u aan. ⁴⁶ Als u Mozes zou geloven, zou u ook mij geloven, hij heeft immers over mij geschreven. ⁴⁷ Maar als u niet gelooft wat hij geschreven heeft, hoe zou u dan geloven wat ik zeg?

Het teken van het brood

6 ¹ Daarna ging Jezus naar de overkant van het Meer van Galilea (ook wel het Meer van Tiberias genoemd). ² Een grote menigte mensen volgde hem, omdat ze gezien hadden welke wondertekennen hij bij zieken deed. ³ Jezus ging de berg op, en ging daar met zijn leerlingen zitten. ⁴ Het was kort voor het Joodse pesachfeest.

⁵ Toen Jezus om zich heen keek en zag dat die menigte naar hem toe kwam, vroeg hij aan Filippus: 'Waar kunnen we brood kopen om deze mensen te eten te geven?' ⁶ Hij vroeg dat om Filippus op de proef te stellen, want zelf wist hij al wat hij zou gaan doen. ⁷ Filippus antwoordde: 'Zelfs tweehonderd denarie zou niet voldoende zijn om iedereen een klein stukje brood te geven.' ⁸ Een van de leerlingen, Andreas, de broer van Simon Petrus, zei: ⁹ 'Er is hier wel een jongen met vijf gerstebroden en twee vissen – maar wat hebben we daaraan voor zo veel mensen?' ¹⁰ Jezus zei: 'Laat iedereen gaan zitten.' Er was daar veel gras, en ze gingen zitten; er waren ongeveer vijfduizend mannen. ¹¹ Jezus nam de broden, sprak het dankgebed uit en verdeelde het brood onder de mensen die er zaten. Hij gaf hun ook vis, zo veel als ze wilden. ¹² Toen iedereen volop gegeten had zei hij tegen zijn leerlingen: 'Verzamel nu de overgebleven stukken brood, zodat er niets verloren gaat.' ¹³ Dat deden ze en ze vulden twaalf manden met wat overgebleven was van de vijf gerstebroden die men had gegeten. ¹⁴ Toen de mensen het wonderteken dat hij gedaan had zagen, zeiden ze: 'Hij moet wel de profeet zijn die in de wereld zou komen.' ¹⁵ Jezus begreep dat ze hem wilden dwingen om mee te gaan en hem dan tot koning zouden uitroepen. Daarom trok hij zich terug op de berg, alleen.

5:41 Joh. 12:43
 6:1-15 Mat.
 14:13-21; Marc.
 6:32-44; Luc.
 9:10-17
 6:2 Mat. 15:29-39
 6:3 Mat. 5:1
 6:9 2 Kon.
 4:42-43
 6:15 Joh. 18:36